

ABSTRAKT

VÝCHODISKA - Práce vychází z předpokladu, že vlastní zkušenost člověka se zanecháním kouření a mechanismy, které si díky ní osvojí, mohou přispět při léčbě závislosti. Lze předpokládat, že tyto mechanismy využívá klient ve vztahu k léčbě, při prevenci relapsu, při práci s motivací, a udržení abstinence.

CÍLE - Cílem práce je zjistit, zdali a jak člověk, který má zkušenost se zanecháním kouření, využívá tuto svou zkušenost v léčbě závislosti v terapeutické komunitě. Dále jsem zjišťovala, jak klienti vnímají užívání tabáku ve vztahu ke svému zdraví, životu, a pojetí komplexní abstinence.

METODY - Kvalitativní analýza byla provedena u bývalých i stávajících kuřáků, klientů dvou terapeutických komunit, kteří se pokoušeli přestat kouřit. Soubor respondentů byl vybrán metodou záměrného institucionálního výběru. S respondenty byl veden polostrukturovaný rozhovor. Data byla podrobena obsahové analýze a částečně interpretativní fenomenologické analýze.

VÝSLEDKY - Někteří respondenti vnímají kouření ve vztahu ke svému zdraví jako problém. Uvědomují si závislostní potenciál, který užívání tabáku má, nicméně jeho užívání nepojímají do komplexní abstinence. Předpoklad, že respondenti využívají zkušenost ze zanechání kouření při léčbě závislosti, se nepotvrdil, s tímto jevem jsem se setkala pouze u jedné respondentky.

ZÁVĚR - Využívání zkušenosti se zanecháním kouření bude patrně okrajovým fenoménem, který se vyskytuje pouze u klientů, kteří zahrnují užívání tabáku do celkového pojetí abstinence. K ověření tohoto závěru by bylo třeba kvantitativního výzkumu. Zároveň by bylo dobré zkoumat postoje adiktologických služeb k užívání tabáku a k zahrnutí léčby závislosti na tabáku do léčebného kontinua.

KLÍČOVÁ SLOVA

léčba závislosti, zanechání kouření, prevence relapsu, terapeutická komunita, klient